

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

Warszawa, 12 maja 2022 r.

DIH-3.707.63.2022.AWS

DECYZJA DIH-III/72/2022

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735, z późn. zm.), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1706), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego w przedmiocie odwołania od decyzji nr DŁ 11.2022 Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku z 11 marca 2022 r. (nr akt kontroli: DŁ.8361.117.2021.MS), na mocy której przedsiębiorcy: SPS HANDEL Sp. z o. o. z siedzibą w Warszawie, wymierzono karę pieniężną, na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r. poz. 178), w wysokości 1.500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych) z tytułu naruszenia obowiązku, o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy, tj. niewidocznienia w miejscu sprzedaży cen jednostkowych towarów oraz nieprawidłowym wyliczeniu cen jednostkowych, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - **utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.**

UZASADNIENIE

W dniach 22-25 listopada 2021 r. inspektorzy reprezentujący Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku (zwanego dalej: „*Podlaskim WIIH*” bądź „*organem pierwszej instancji*”), działając na podstawie upoważnienia nr DŁ.8361.117.2021 z 22 listopada 2021 r., przeprowadzili kontrolę w sklepie ... należącym do ww. przedsiębiorcy (zwanego dalej również „*stroną*”, „*stroną postępowania*” bądź „*przedsiębiorcą*”).

Uprzednio, zgodnie z art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2021 r., poz. 162, z późn. zm.) (zwanej dalej: „*Prawem przedsiębiorców*”), skierowano do przedsiębiorcy zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli z 22 października 2021 r. (sygnatura: DŁ.8360.1.66.2021), ze wskazaniem zakresu przedmiotowego kontroli obejmującego prawidłowość przekazywania przez przedsiębiorców

informacji o cenach towarów i usług. Ww. pismo doręczono stronie w dniu 26 października 2021 r.

W toku kontroli sprawdzono m. in. przestrzeganie przez przedsiębiorcę obowiązku uwidaczniania cen oraz cen jednostkowych, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 9 maja 2014 r. o informowaniu o cenach towarów i usług (Dz. U. z 2019 r., poz. 178) (zwaney dalej: „*ustawą o informowaniu o cenach*”) oraz rozporządzenia Ministra Rozwoju z dnia 9 grudnia 2015 r. w sprawie uwidaczniania cen towarów i usług (Dz. U. z 2015 r., poz. 2121) (zwanego dalej: „*rozporządzeniem w sprawie uwidaczniania cen*”).

Kontrolę przeprowadzono w obecności pełnomocnika kontrolowanego podmiotu, na podstawie udzielonego pełnomocnictwa dołączonego do akt sprawy.

W dniu 22 listopada 2021 r. inspektorzy reprezentujący Podlaskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Białymstoku sprawdzeniu poddali łącznie 300 różnego rodzaju produktów (artykułów żywnościowych i nieżywnościowych) wybranych z oferty handlowej, stwierdzając nieprawidłowości przy 10 z nich, tzn.:

- brak informacji cenie jednostkowej w przypadku 2 produktów;
- niewłaściwie wyliczone ceny jednostkowe w odniesieniu do 8 produktów.

W związku ze stwierdzonymi w trakcie kontroli uchybieniami Podlaski WIIH wydał żądanie o usunięciu nieprawidłowości. Strona nie usunęła jednak nieprawidłowości.

W dniu 22 listopada 2021 r. osoba upoważniona do reprezentowania przedsiębiorcy złożyła pisemne oświadczenie, w którym poinformowała, że nie może ingerować w wygląd wywieszek zawierających cenę i zmieniać ich wysokości, albowiem wszelkich zmian dokonuje centrala firmy.

Szczegółowe ustalenia poczynione przez inspektorów reprezentujących Podlaskiego WIIH, jak i dokładny wykaz produktów z nieprawidłowościami udokumentowano w Protokole kontroli (nr akt kontroli: DŁ.8361.117.2021), znajdującym się w aktach sprawy oraz dokumentacji towarzyszącej (w tym dokumentacji fotograficznej). Do niniejszego Protokołu kontrolowany przedsiębiorca nie wniósł uwag w przewidzianym ustawowym terminie.

Osoba reprezentująca przedsiębiorstwo, w oświadczeniu z dnia 25 listopada 2021 r., zobowiązała się do przesłania (drogą elektroniczną, do dnia 3 grudnia 2021 r.) informacji o statusie kontrolowanego podmiotu. W dniu 30 listopada 2021 r. na adres skrzynki elektronicznej Wojewódzkiego Inspektoratu IH w Białymstoku, Delegatura w Łomży, wpłynęło oświadczenie, z którego wynika, że przedsiębiorca zalicza się do kategorii pozostałych przedsiębiorców w rozumieniu ustawy - Prawo przedsiębiorców.

Pismem z dnia 4 lutego 2022 r. (sygnatura: DŁ.8361.117.2021.MS) Podlaski WIIH zawiadomił ww. przedsiębiorcę o wszczęciu z urzędu postępowania administracyjnego w związku z niewykonaniem obowiązku określonego w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. W piśmie tym, stosownie do wymogów m.in. art. 10 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735, z późn. zm.) (zwaney dalej: „*Kpa*”), strona została pouczone o przysługującym jej prawie do czynnego udziału wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów w terminie 7 dni od daty doręczenia pisma. Jednocześnie, w piśmie tym zwrócono się do przedsiębiorcy o przekazanie

informacji o wielkości obrotów i przychodu, uzyskanych z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej w 2021 r. Niniejsze zawiadomienie strona odebrała w dniu 14 lutego 2022 r.

W piśmie z dnia 22 lutego 2022 r. strona zwróciła się z wnioskiem o odstąpienia od wymierzenia kary pieniężnej oraz przedstawiła własne stanowisko w rzeczonyj sprawie. Podkreśliła, że na 300 rodzajów produktów skontrolowanych „*Jedynie przy 10 produktach nie uwidoczniiono pełnych informacji*”. Zwróciła uwagę iż: „*przy 2 produktach nie uwidoczniiono cen jednostkowych, a w przypadku 8 produktów niewłaściwie wyliczona została cena jednostkowa, przy czym produkty te oznaczone były prawidłową ceną sprzedaży a cena wskazana na półce była tożsama z ceną przy kasie*”. Zdaniem strony „*nieprawidłowości dotyczą jedynie informacji o cenie jednostkowej produktu nie zaś o cenie całkowitej za dany produkt*”. Nadto, strona poinformowała, że ceny „*uwidocznione były w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości co do ich wysokości oraz w sposób zapewniający ich identyfikację towarem oferowanym do sprzedaży, umożliwiły również porównanie cen z cenami innych produktów tego samego rodzaju*”. W ocenie spółki naruszenie dotyczy „*znikomej liczby towarów, a ich charakter jest na tyle mało znaczący, że nie powoduje to naruszenia istotnych interesów konsumentów*”, ponieważ dotyczyło ono „*jedynie 10 produktów z 300 skontrolowanych, co stanowi zaledwie 3,3% skontrolowanych towarów*”.

Jednocześnie, w tym samym piśmie strona tłumaczyła, że spółka nie podsumowała jeszcze roku 2021 i nie złożyła deklaracji podatkowej za rok rozliczeniowy 2021. Wobec tego strona postępowania stwierdziła, że „*nie jest w stanie podać danych za ten rok*”. Zobligowała się natomiast do przekazania żądanych informacji niezwłocznie po ich sporządzeniu.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego Podlaski WIIH decyzją nr DŁ 11.2022 z 11 marca 2022 r. (sygnatura: DŁ.8361.117.2021.MS), nałożył na przedsiębiorcę karę pieniężną w wysokości 1.500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych), na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, z tytułu niewypełnienia obowiązku wskazanego w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, tj. za niewidocznienie w miejscu sprzedaży cen jednostkowych oraz nieprawidłowe wyliczenie cen jednostkowych w sklepie w Łomży, należącym do ww. przedsiębiorcy. Niniejszą decyzję strona otrzymała w dniu 15 marca 2022 r.

W dniu 13 kwietnia 2022 r. Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (zwany dalej: „*Prezesem UOKiK*” bądź „*organem drugiej instancji*”) otrzymał za pośrednictwem Podlaskiego WIIH odwołanie od ww. decyzji (data wpływu do organu pierwszej instancji: 1 kwietnia 2022 r.). W piśmie tym strona zaskarżyła w całości decyzję nr DŁ 11.2022 Podlaskiego WIIH z dnia 11 marca 2022 r. Skarżonej decyzji zarzuciła:

- 1) naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez jego niewłaściwe zastosowanie oraz przyjęcie, że wywieszki cenowe naruszają ww. przepis, podczas gdy wywieszki cenowe zawierały wszystkie wymagane elementy;
- 2) naruszenie art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa poprzez jego niezastosowanie w stanie faktycznym sprawy i nałożenie na odwołującą kary pieniężnej w sytuacji gdy waga naruszenia jest znikoma.

Strona wniosła również o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i umorzenie postępowania w sprawie ewentualnie uchylenie zaskarżonej decyzji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania organowi pierwszej instancji lub uchylenie zaskarżonej decyzji i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Ponadto, strona poinformowała, iż w całości nie zgadza się z rozstrzygnięciem wydanym przez organ pierwszej instancji. W uzasadnieniu przedstawiła argumentację analogiczną do zawartej we wcześniejszej korespondencji tj. w piśmie z dnia 22 lutego 2022 r.

Pismem z dnia 26 kwietnia 2022 r. Prezes UOKiK zawiadomił przedsiębiorcę o wszczęciu postępowania administracyjnego w związku z wniesionym odwołaniem oraz poinformował, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje, na mocy art. 10 § 1 Kpa, prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań.

Strona nie skorzystała z przysługujących jej uprawnień. Dodatkowych materiałów i dowodów do sprawy nie wniesiono.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył i stwierdził.

Prezes UOKiK, stosownie do art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Wobec powyższego, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes UOKiK jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Artykuł 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach wskazuje, że w miejscu sprzedaży detalicznej i świadczenia usług uwidacznia się cenę oraz cenę jednostkową towaru (usługi) w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy, pojęcie ceny jednostkowej towaru (bądź usługi) oznacza cenę ustaloną za jednostkę określonego towaru (usługi), którego ilość lub liczba jest wyrażona w jednostkach miar w rozumieniu przepisów o miarach.

Stosownie do § 3 ust. 1 i 2 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cenę uwidacznia się w miejscu ogólnodostępnym i dobrze widocznym dla konsumentów, na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w bliskości towaru, którego dotyczy. Cenę oraz cenę jednostkową uwidacznia się w szczególności: na wywieszce, w cenniku, w katalogu, na obwolucie, w postaci nadruku lub napisu na towarze lub opakowaniu.

Natomiast, w myśl § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen, cena jednostkowa dotyczy odpowiednio ceny za:

- 1) litr lub metr sześcienny - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według objętości;
- 2) kilogram lub tonę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży według masy;
- 3) metr lub metr kwadratowy - dla towarów sprzedawanych według długości lub powierzchni;
- 4) sztukę - dla towarów przeznaczonych do sprzedaży na sztuki.

Jak wskazuje § 4 ust. 2 ww. rozporządzenia, w szczególnych przypadkach uzasadnionych rodzajem, przeznaczeniem lub zwyczajowo oferowaną ilością towarów przy uwidacznianiu cen jednostkowych dopuszcza się stosowanie dziesiętnych wielokrotności i podwielokrotności legalnych jednostek miar innych niż określone w ust. 1. Z kolei, w przypadku towaru paczkowanego oznaczonego liczbą sztuk dopuszcza się stosowanie przeliczenia na cenę jednostkową za sztukę lub za dziesiętną wielokrotność liczby sztuk (§ 4 ust. 3 rozporządzenia w sprawie uwidaczniania cen).

W świetle art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach, jeżeli przedsiębiorca nie wykonuje obowiązków, o których mowa art. 4 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej nakłada na niego, w drodze decyzji, karę pieniężną do wysokości 20.000 zł. Przepis ten, w sposób niewymagający dodatkowych założeń i wykładni, nakazuje wojewódzkiemu inspektorowi Inspekcji Handlowej wymierzyć karę pieniężną podmiotowi, który nie wykonuje obowiązku określonego w ww. przepisach, choćby naruszenie miało charakter jednostkowy, a w trakcie kontroli przystąpiono do wykonywania zaleceń inspektorów i na dzień wszczęcia postępowania wszystkie nieprawidłowości zostałyby wyeliminowane. Dowiedzenie, że określony podmiot nie wykonał powyższego obowiązku powoduje konieczność nałożenia kary pieniężnej, która jest sankcją administracyjną. Jednocześnie, w myśl art. 6 ust. 3 ww. ustawy przy ustalaniu kary pieniężnej uwzględnia się stopień naruszenia obowiązków oraz dotychczasową działalność przedsiębiorcy, a także wielkość jego obrotów i przychodu.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej w sklepie w Łomży, organ pierwszej instancji bezspornie wykazał, że: w przypadku 2 produktów nie uwidocznił informacji o cenie jednostkowej oraz nieprawidłowo wyliczył cenę jednostkową w odniesieniu do 8 rodzajów produktów, tj. przedsiębiorca nie uwidoczniał cen jednostkowych towaru w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Podlaski WIIH nałożył, w drodze decyzji administracyjnej, karę pieniężną w wysokości 1.500 zł (słownie: jeden tysiąc pięćset złotych) na ww. przedsiębiorcę, który nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Po przeanalizowaniu całokształtu zebranego materiału dowodowego, w tym w szczególności Protokołu kontroli (nr akt kontroli: DŁ.8361.117.2021) oraz dokumentacji fotograficznej zebranej w trakcie kontroli, organ drugiej instancji nie miał wątpliwości co do naruszenia przepisów ustawy o informowaniu o cenach. Podlaski WIIH słusznie uznał, że niewidocznienie konsumentom rzetelnych i nie budzących wątpliwości informacji o cenach jednostkowych, w kontrolowanej placówce, utrudniało (uniemożliwiało) przeciętnemu konsumentowi porównanie cen oraz dokonanie wyboru najbardziej korzystnej ilościowo i cenowo oferty, co w oczywisty sposób godziło w prawa konsumentów.

Jak wynika z treści skarżonej decyzji, Podlaski WIH przy ustalaniu wysokości kary pieniężnej kierował się kryteriami wynikającymi z art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, dokonując prawidłowej, zdaniem Prezesa UOKiK, oceny stopnia naruszenia obowiązków, dotychczasowej działalności przedsiębiorcy oraz wielkości jego obrotów i przychodu.

Po ponownym przeanalizowaniu powyższych przesłanek Prezes UOKiK zważył i stwierdził:

- **stopień naruszenia obowiązków:** czynności kontrolne przeprowadzone wobec strony postępowania wykazały, iż ww. przedsiębiorca nie dopełnił obowiązku wynikającego z art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach tj. przy 10 rodzajach produktów nie uwidocznili cen jednostkowych w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości i umożliwiający ich porównanie. W konsekwencji powyższego, w omawianym przypadku konsumenci zostali pozbawieni dostępu do właściwej i rzetelnej informacji o cenach jednostkowych. Cena jednostkowa jest podstawowym kryterium obiektywnej informacji o wartości towaru wyrażonej w jednostkach pieniężnych, szczególnie w kontekście porównania jej z takimi wartościami innych towarów - podobnych pod względem przeznaczenia, ale o odmiennych cechach np. co do marki, producenta, ilości, wzornictwa, poziomu technicznego itp. Uwidocznienie ceny produktu jest ustawowym obowiązkiem sprzedawcy, zaś funkcją ceny jednostkowej jest umożliwienie konsumentom porównania cen produktów w sposób optymalny na podstawie prostych kalkulacji, bez konieczności przeprowadzania skomplikowanych działań matematycznych. Dlatego też oprócz ceny za określony produkt, w miejscu sprzedaży (na danym towarze, bezpośrednio przy towarze lub w jego pobliżu) powinna być uwidoczniona cena jednostkowa, a więc właściwe przeliczenie na odpowiednią jednostkę miary (np. litr, kilogram). Konieczność informowania o cenie jednostkowej to przede wszystkim zabezpieczenie interesów konsumentów, którzy mogą nie tylko porównywać ceny takich samych bądź podobnych produktów w sposób nieskrępowany, ale również mogą przekonać się czy podana cena jednostkowa (np. za litr, kilogram) jest dla nich odpowiednia. Zatem, brak podanych cen jednostkowych przy towarach (lub ich niewłaściwe wyliczenie) utrudnia kupującym dokonanie optymalnego i właściwego dla nich wyboru, a tym samym narusza ich interesy ekonomiczne oraz pozbawia ich prawa do rzetelnej i pełnej informacji o cenie. Nie sposób więc uznać, że brak uwidocznienia cen jednostkowych w niniejszym przypadku jest *mało znaczący* czy *znikomy*. Dla Prezesa UOKiK kluczowe znaczenie ma fakt, że (od dnia kontroli) strona nie zaprzestała naruszenia prawa ani nie przedstawiła dowodów potwierdzających wyeliminowanie nieprawidłowości, co nie pozwala przyjąć, że stopień naruszenia obowiązków jest mało istotny, nawet jeżeli naruszenie to dotyczyło jedynie 10 rodzajów towarów na 300 produktów skontrolowanych;
- **dotychczasowa działalność podmiotu:** analizując powyższą przesłankę organ wziął pod uwagę okoliczność, iż strona naruszyła wcześniej przepisy o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu, co zdecydowanie przemawia na niekorzyść strony. Jak wynika z akt sprawy, w dniu 22 października 2021 r. u tego samego przedsiębiorcy przeprowadzono

kontrolę w analogicznym zakresie, w innej placówce handlowej, tj. sklepie w Białymstoku. W toku poprzedniej kontroli (nr akt kontroli: NU.8361.182.2021) również stwierdzono, że przedsiębiorca nie uwidoczniał cen jednostkowych przy 22 rodzajach artykułów, jak również niewłaściwie wyliczył ceny jednostkowe dla 6 produktów. W związku z tym Podlaski Wojewódzki Inspektor IH w Białymstoku, w dniu 10 grudnia 2021 r. wydał decyzję nr NU.49.2021 wymierzającą przedsiębiorcy karę pieniężną w wysokości 2.000 zł (słownie: dwa tysiące złotych) na podstawie art. 6 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Organ drugiej instancji zwraca również uwagę na fakt, że strona w dniu 26 października 2021 r., niemal miesiąc przed rozpoczęciem kontroli odebrała zawiadomienie o zamiarze wszczęcia kontroli (pismo z dnia 22 października 2021 r., sygnatura: DŁ.8360.1.66.2021) ze wskazanym wyraźnie zakresem przedmiotowym kontroli, sformułowanym jako: „*Kontrola prawidłowości przekazywania przez przedsiębiorców informacji o cenach towarów i usług*”. Zatem, po otrzymaniu niniejszego zawiadomienia przedsiębiorca powinien był przewidzieć konsekwencje zapowiedzianej kontroli i odpowiednio do niej przygotować, w tym miał możliwość podjęcia zawczasu odpowiednich działań w celu skorygowania, wyeliminowania nieprawidłowości, jednak jak wykazała późniejsza kontrola tego nie uczynił. Nieprawidłowości ujawniono w toku prowadzonej kontroli i nie budziły wątpliwości co do istnienia przesłanek faktycznych uzasadniających wymierzenie kary pieniężnej;

- **wielkość obrotu i przychodu:** odnosząc się do trzeciej przesłanki określonej w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach należy stwierdzić, że strona (w toku całego postępowania administracyjnego zarówno pierwszej jak i drugiej instancji) nie przedłożyła wyniku finansowego dot. dochodów osiągniętych w okresie poprzedzającym rok nałożenia kary pieniężnej za rok 2021 utrzymując najpierw, że niezwłocznie przekaże je po 31 marca 2022 r., a następnie dostarczy je (jak nadmieniła w odwołaniu) po 30 czerwca 2022 r. Przesłała natomiast oświadczenie, na podstawie którego organ ustalił, iż należy do kategorii pozostałych przedsiębiorców w rozumieniu art. 55 ust. 1 pkt 4 ustawy - Prawo przedsiębiorców. Powyższe pozwoliło na oszacowanie obrotów firmy.

Mając na względzie powyższe, po ponownym przeanalizowaniu sprawy, organ odwoławczy uznał odwołanie strony za bezzasadne. W opinii Prezesa UOKiK, wymierzona stronie przez Podlaskiego WIIH kara została ustalona w sposób prawidłowy, w oparciu o przesłanki zawarte w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, co znajdowało potwierdzenie w zgromadzonym materiale dowodowym. Wykazane bezspornie w toku kontroli uchybienia strony w zakresie prawidłowego oznakowania towarów informacjami o cenach jednostkowych nie może się odbywać ze szkodą dla konsumentów. Zdaniem Prezesa UOKiK, organ pierwszej instancji słusznie uznał, iż strona dopuściła się naruszenia wymagań prawnych w zakresie informowania konsumentów o cenach jednostkowych towarów w stopniu uzasadniającym wymierzenie kary pieniężnej, zważywszy na fakt, iż zdarzyło się to kolejny raz.

Strona postępowania w swoim odwołaniu wniosła o uchylenie zaskarżonej decyzji w całości i odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej. Zaskarżonej decyzji zarzuciła naruszenie art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach poprzez niewłaściwe zastosowanie (przyjęcie), że wywieszki cenowe naruszają ww. przepis, podczas gdy wywieszki cenowe zawierały wszystkie wymagane i niezbędne elementy, a ponadto naruszenie art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa poprzez jego niezastosowanie i nałożenie na spółkę kary w przypadku gdy waga naruszenia prawa jest znikoma. W uzasadnieniu odwołania zaznaczyła również, że: na 300 rodzajów produktów skontrolowanych „Jedynie przy 10 produktach nie uwidoczniono pełnych informacji”. Podkreśliła, iż: „przy 2 produktach nie uwidoczniono cen jednostkowych, a w przypadku 8 produktów niewłaściwie wyliczona została cena jednostkowa, przy czym produkty te oznaczone były prawidłową ceną sprzedaży a cena wskazana na półce była tożsama z ceną przy kasie”. Zdaniem strony „nieprawidłowości dotyczą jedynie informacji o cenie jednostkowej produktu nie zaś o cenie całkowitej za dany produkt”. Nadto, strona dodała, że ceny „uwidocznione były w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości co do ich wysokości oraz w sposób zapewniający ich identyfikację towarem oferowanym do sprzedaży, umożliwiły również porównanie cen z cenami innych produktów tego samego rodzaju”. W ocenie spółki naruszenie dotyczy „znikomej liczby towarów, a ich charakter jest na tyle mało znaczący, że nie powoduje to naruszenia istotnych interesów konsumentów”, ponieważ dotyczyło „jedynie 10 produktów z 300 skontrolowanych, co stanowi zaledwie 3,3% skontrolowanych towarów”.

Odpowiadając na powyższe argumenty, Prezes UOKiK wskazuje, iż nie zasługują one na uwzględnienie.

Prezes UOKiK w pierwszej kolejności stwierdza, że od przedsiębiorcy, jako profesjonalnego uczestnika obrotu gospodarczego oczekuje się znajomości przepisów m. in. w zakresie regulacji dotyczących właściwego informowania o cenach, w tym cenach jednostkowych oferowanych do sprzedaży towarów. To przedsiębiorca powinien był dotożyć należytej staranności, aby jego działalność była prowadzona zgodnie w obowiązującymi przepisami prawa. Podkreślić przy tym należy, że obowiązujące przepisy prawa nie przewidują żadnych odstępstw w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych ze względu na rodzaj prowadzonej działalności gospodarczej czy chociażby niewielki odsetek towarów z uchybieniami, jeżeli stronie udowodniono naruszenie prawa. Przepisy te są prawem powszechnie obowiązującym i dotyczą każdego przedsiębiorcy dokonującego sprzedaży detalicznej towarów.

Prezes UOKiK tym samym zaznacza, iż strona mija się prawdą utrzymując, że „wywieszki cenowe zawierały wszystkie wymagane i niezbędne elementy”. Podkreślić należy, że stronie bezsprzecznie udowodniono uchybienia w zakresie uwidaczniania cen jednostkowych przy łącznie 10 towarach. Organ nie kwestionował natomiast oznaczeń dotyczących cen jako takich, gdyż te uwidoczniono w sposób prawidłowy. Zatem, nie sposób zgodzić się z zarzutem strony jakoby organ naruszył art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach. Ponownie podkreślić należy, zgodnie z art. 4 ust. 1 obowiązkiem przedsiębiorcy jest uwidocznienie

informacji nie tylko o cenie ale i o cenie jednostkowej w sposób jednoznaczny, niebudzący wątpliwości oraz umożliwiający porównanie cen

Zauważyć przy tym należy, że już w pierwszym dniu kontroli (tj. 22 listopada 2021 r.) u przedsiębiorcy stwierdzono: brak informacji o cenach jednostkowych w odniesieniu do 2 produktów oraz nieprawidłowo wyliczone ceny jednostkowe dla 8 produktów. Fakt ten potwierdzono w Protokole kontroli, podpisanym przez osobę upoważnioną do reprezentowania kontrolowanego przedsiębiorcy w dniu 25 listopada 2021 r. Protokół kontroli jako dokument urzędowy korzysta z wiarygodności zawartych w nim ustaleń. Dokument urzędowy jest materiałem dowodowym w postępowaniu administracyjnym. Z dokumentem urzędowym związane jest domniemanie prawdziwości jego treści. Organ prowadzący postępowanie nie może wobec tego swobodnie oceniać ani kwestionować treści dokumentu urzędowego. Istota protokołu z kontroli wyraża się w tym, że dokument ten odzwierciedla i potwierdza istniejący w momencie kontroli stan faktyczny.

W przedmiotowej sprawie Podlaski WIIH wydając zaskarżoną decyzję oparł się na Protokole kontroli (nr akt kontroli: DŁ.8361.117.2021) i stanie faktycznym w nim przedstawionym. Kontrolowany przedsiębiorca został prawidłowo pouczone o przysługującym mu na podstawie art. 20 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej prawie do zgłoszenia uwag do treści protokołu, jednakże z prawa tego nie skorzystał. Strona nie przedstawiła także żadnych dowodów pozwalających na podważenie wiarygodności protokołu kontroli. Podstawą wszczęcia i przeprowadzenia postępowania w przedmiotowej sprawie, a także podstawą nałożenia na stronę administracyjnej kary pieniężnej były ustalenia faktyczne poczynione u przedsiębiorcy w toku kontroli.

Ponadto, na marginesie zaznaczyć należy, w dniu 10 grudnia 2021 r. decyzją (Nr NU.49.2021) wymierzono przedsiębiorcy karę pieniężną za to samo naruszenie tj. za niewidocznienie cen jednostkowych (przy 22 produktach) oraz za niewłaściwie wyliczone ceny jednostkowe (przy 6 produktach) w innej placówce handlowej. Nie można mówić więc o jednorazowym, przypadkowym incydencie naruszenia prawa dot. cen jednostkowych przez ww. przedsiębiorcę.

W ocenie organu drugiej instancji istotne znaczenie dla ostatecznego rozstrzygnięcia niniejszej sprawy ma okoliczność, że strona postępowania dotychczas nie przedstawiła żadnych dowodów, które wskazywałyby, że podjęła jakiegokolwiek działania zmierzające do usunięcia nieprawidłowości, zarówno z własnej inicjatywy czy pod wpływem żądania organu. Oznacza to, że w ofercie handlowej u skarżącej spółki mogły bądź nadal mogą znajdować się towary bez oznaczenia ceną jednostkową lub zawierające nieprawidłowe wyliczenia ceny jednostkowej.

W świetle powyższego, argumentacja strony o znikomym naruszeniu, które dotyczy jedynie lub zaledwie 3,3% skontrolowanych towarów i sugerowanie przez stronę, że naruszenie ma charakter mało znaczący jest w ocenie Prezesa UOKiK nieprzekonująca.

Przechodząc do postulatu strony o odstąpienie od wymierzenia kary pieniężnej, Prezes UOKiK stwierdza nie znajduje podstaw do zastosowania środków przewidzianych w art. 189 f § 1 pkt 1 Kpa. Przepis ten statuuje dwa warunki, które muszą zostać spełnione łącznie, aby organ mógł odstąpić od nałożenia na przedsiębiorcę kary pieniężnej. Po pierwsze waga naruszenia musi być znikoma, przez co należy rozumieć, że istotność, znaczenie oraz rozmiar naruszonego obowiązku są niewielkie. W przedmiotowej sprawie strona dopuściła się naruszenia przepisów dotyczących uwidaczniania cen jednostkowych oraz w sposób nieprawidłowy wyliczyła ceny jednostkowe. Oznacza to, że konsumenci co najmniej od dnia kontroli nie otrzymywali bądź nadal nie otrzymują pełnej, rzetelnej i jasnej informacji pozwalającej na porównanie cen, co w konsekwencji nie pozwala im na dokonanie świadomego wyboru określonego towaru. Powyższe wskazuje, że wagi naruszenia nie można uznać za znikomą, a tym samym pierwsza część przestanki nie została spełniona.

Drugim warunkiem uzasadniającym odstąpienie od nałożenia kary pieniężnej jest zaprzestanie naruszania prawa przez przedsiębiorcę. Strona nie zaprzestała naruszenia prawa (nie wyeliminowała nieprawidłowości ani nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających zaprzestanie naruszenia), co organ wziął pod uwagę przy ocenie całokształtu zebranego materiału dowodowego.

Nie została spełniona również przestanka druga zawarta w pkt 2 art. 189 f § 1 Kpa, ponieważ nie była wydana przez inny uprawniony organ administracji publicznej prawomocna decyzja nakładająca na stronę za to samo zachowanie administracyjną karę pieniężną, jak również strona nie została prawomocnie ukarana za wykroczenie lub wykroczenie skarbowe, czy też prawomocnie skazana za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, a kara ta spełniałaby cele, dla których miałyby być nałożona administracyjna kara pieniężna.

Po przeanalizowaniu materiału dowodowego organ odwoławczy stwierdził, że w rozpatrywanej sprawie nie zaistniały również okoliczności, o których mowa w art. 189 f § 2 Kpa. Okoliczności i waga naruszenia prawa nie budzą wątpliwości, co do istnienia przestanki faktycznych uzasadniających nałożenie kary pieniężnej. Strona nie dopełniła obowiązków nałożonych na nią w art. 4 ust. 1 ustawy o informowaniu o cenach.

Mając powyższe na uwadze, w ocenie organu drugiej instancji brak jest podstaw do uchylecia zaskarżonej decyzji i umorzenia postępowania czy też podstaw do odstąpienia od zastosowania sankcji i poprzestania jedynie na pouczeniu.

Jednocześnie, w tym miejscu wskazać należy, iż w myśl art. 67 a § 1 ustawy dnia 29 sierpnia 1997 r. - *Ordynacja podatkowa* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.), zgodnie z odesłaniem wskazanym w art. 8 ustawy o informowaniu o cenach, wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony, w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

- 1) odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty;
- 2) odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji;
- 3) umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Należy mieć na uwadze, iż kara pieniężna wymierzana na gruncie przepisów ustawy o informowaniu o cenach powinna odpowiadać także wymogom wskazanym przez prawodawcę unijnego, tzn. być skuteczna, proporcjonalna i odstrasżająca w myśl art. 8 dyrektywy nr 98/6/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 16 lutego 1998 r. w sprawie ochrony konsumenta przez podawanie cen produktów oferowanych konsumentom (Dz. Urz. UE L z 1998 r. Nr 80). Skuteczność kary przejawia się możliwością jej nałożenia i wyegzekwowania. Aby kara była odstrasżająca jej wysokość powinna być dotkliwa dla przedsiębiorcy, ale nie eliminować go z rynku. Kara nałożona na podmiot musi także spełniać funkcję prewencyjną oraz dyscyplinująco-represyjną, a więc winna stanowić ostrzeżenie dla przedsiębiorcy, mające na celu niedopuszczenie do powstania nieprawidłowości w przyszłości. Wymierzona kara powinna być proporcjonalna, tj. właściwa do osiągnięcia zakładanego celu jakim jest zapewnienie, aby w obrocie dostępne były tylko towary lub usługi opatrzone odpowiednimi informacjami, jak również kara powinna być możliwie najmniej uciążliwa. Wszystkie te cele kary powinny być uwzględniane łącznie, co też miało miejsce w przedmiotowej sprawie.

Konkludując, z uwagi na nieprzestrzeganie przepisów o informowaniu o cenach i ich uwidacznianiu skutkujące naruszeniem interesów konsumentów, Prezes UOKiK nie znalazł argumentów przemawiających za zmianą decyzji organu pierwszej instancji na korzyść strony. Utrzymując w mocy zaskarżoną decyzję Podlaskiego WIiH, Prezes UOKiK miał na uwadze całokształt okoliczności sprawy, zarówno łagodzących, jak i obciążających, przeanalizował i uwzględnił wszystkie możliwe kryteria wymiaru kary określone w art. 6 ust. 3 ustawy o informowaniu o cenach, jak również rozważył przesłanki określone w art. 189 f Kpa. Podsumowując przeprowadzone rozważania, Prezes UOKiK stwierdził, że złożone przez stronę odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie, a zaskarżoną decyzję należy utrzymać w mocy.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 1 Kpa, organ odwoławczy wydaje decyzję, w której utrzymuje w mocy zaskarżoną decyzję.

Stosownie do art. 7 ust. 1 i 3 ustawy o informowaniu o cenach, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy uiszczyć na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Białymstoku w terminie 7 dni od dnia, w którym decyzja o nałożeniu kary stanie się ostateczna.

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

1. Decyzja jest ostateczna w toku instancji. W terminie 30 dni od jej doręczenia stronie przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie. Skargę

należy wnieść za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, Pl. Powstańców Warszawy 1, 00-950 Warszawa.

2. Od skarg wszczynających postępowanie przed sądem administracyjnym wysokości należności pieniężnej objętej zaskarżonym aktem i wynosi:
 - do 10.000 zł - 4 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 100 zł;
 - ponad 10.000 zł do 50.000 zł - 3 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 400 zł;
 - ponad 50.000 zł do 100.000 zł - 2 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 1.500 zł;
 - ponad 100.000 zł - 1 % wartości przedmiotu zaskarżenia, nie mniej jednak niż 2.000 zł i nie więcej niż 100.000 zł.
3. W przypadku wniesienia od niniejszej decyzji skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, strona ma możliwość ubiegania się o zwolnienie od kosztów albo przyznanie prawa pomocy. Prawo pomocy może być przyznane stronie na wniosek złożony przed wszczęciem postępowania lub w toku postępowania sądowoadministracyjnego. Wniosek ten jest wolny od opłat sądowych. Wniosek o przyznanie prawa pomocy należy złożyć do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie.
4. Do należności pieniężnych w postaci kar pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (t. j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1540, z późn. zm.).

z up. Prezesa
Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Anna Janiszewska
Zastępca Dyrektora
Departamentu Inspekcji Handlowej
/podpisano elektronicznie/